

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Cesta 29./X. št. 19 (Marn Josip).
Naročnina znaša: za celo leto 30.— Din
za pol leta 15.—
posamezna številka . . . 250 .

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto VII.

Ljubljana, dne 1. septembra 1938.

Štev. 9.

Prevzem javnih del

Ponovno stopa v ospredje izvrševanje javnih del in prevzema istih po obrtništvu, posebno še, ker so na programu vedno najrazličnejša javna dela, pri katerih pridele vse obrtniške stroke v poštev.

V zadnjem času je na pr. bilo razpisanih več licitacij za javna dela zgradb pri katerih pride do 30 ali pa še več obrtniških strok vpoštev, kar se ravna po vrsti zgradbe in v kateri namen se gradi. Tako smo imeli priliko pred kratkim ugotoviti, da je bilo srednje veliko javno delo zgradbe za razna obrtniška dela pripravljeno za oddajo, kratkomalo oddano stavbeniku, čeprav so druga dela obrtnikov pri tem tudi upoštevana. Razumljivo je, da tako postopanje ne more zadovoljiti obrtništva, ker obrtniki žele, da sami prevzemajo direktno dela in posamezne stroke ne posegajo v druge obrti, niti prevzemajo dela topogledno, kakor se dogaja v velikih slučajih pri stavbenikih. O tem smo že pisali, znova pa moramo izpogovoriti, da se čuje glas obrtništva, ki terja edinole pravično razdelitev dela in oddaja direktno, ne pa potom posredovalca, ki odnese tudi večinoma zaslužek. Ni pravilno, da se to dogaja že pri oddaji javnih del, kar ima seveda še večje posledice v pogledu oddaje del po privatnikih. Škodljive posledice za številne obrtniške stroke so že marsikaterega obrtnika pripravile ob premoženju, ali pa skrajno obubožanje, ker ni prišel, ko se mu je delo oddalo potom posredovalca do plačila v dogovorjenem roku, ali pa ga sploh ni prejel. V tem oziru in to je glavni razlog, da hočejo vse obrtniške stroke, ki imajo opraviti na zgradbah že končno vendarle jasnosti, ki se mora rešiti uspešno v prid obrtnikov vseh strok, ne pa, da ima le ena vse pravice, vsi ostali pa so tej podrejeni, kar nikakor ni pravilno.

Ta problem je bil že znova in znova predmet raznih debat in je še vedno na dnevnem redu in bo toliko časa, dokler se ne bo pristopilo k pozitivni njegovi rešitvi. Saj nam je znano, da je prav to vprašanje pred leti v sporu med obrtništvom doseglo že velike dimenzije, ni pa se tedaj Zbornica za TOI v Ljubljani zavzela za upravičene zahteve obrtništva, ter je to vprašanje zato tudi še danes vedno na dnevnem redu, obrtništvo pa vedno bolj nezadovoljno. Vprav slučaj zadnjega časa, ko so prizadete stroke v konkretnem primeru same podvzele protestno akcijo proti oddaji vseh del enemu podjetniku, daje možnost Zbornici za TOI, da pokaže svoje razumevanje do obrtništva in jasno opredeli svoje stališče, da bomo vsaj vedeli kakšnega mnenja je sedaj, po tolikih primerih škodljivega vpliva oddaje vseh del stavbenikom. Obrtniki slej ko prej stojimo na stališču, da morajo biti naše organizacije tako prisilne, kakor prostovoljne od najnižjih do najvišjih na naši strani, ker ne gre, da bi prav naše vrhovne organizacije zastopale načelo proti večini obrtništva glede oddaje javnih del v prilog ene stroke, kajti s tem se tudi podcenjuje zmožnost obrtnikov ostalih strok, ki so že znova in znova dokazali uspehe svojega dela, posebno tam, kjer jim je bilo direktno oddano.

Zaslužek obrtnika je danes vsled raznih momentov že itak minimalen pri tem pa mora v celoti izpolnjevati vsakdo svoje obveznosti, katere že težko v slučaju, da prevzame delo, če je pa to v podrejenem smislu ko mora čakati mesece na plačilo, mu je pa prav za prav onemogočeno, ker so številni slučaj, da v mnogih kljub urgencam, dogovorom in sramotnemu mole-dovanju ne pride do plačila v dogovorjenem roku ali pa prejema akontacije, kakor

Dne 6. septembra t. l. praznujemo 15-letnico starosti Nj. Vel. kralja Petra II., kateri dan bo proslavljen po vsej državi izredno slovesno. Obrtniki se radi spominjamo obletnice rojstva svojega mladega kralja z željo, da ga nam usoda ohrani visoko število let za srečo in dobro Jugoslavije.

da bi beračil. Tudi ta moment se mora upoštevati, ki zelo težko prizadeva obrtništvo, ker postavlja gotove stroke pred dejstvo zakona po katerem smo vsi obrtniki enaki, v praksi pa so z postopanjem pri javnih delih na opisani način nekateri podrejeni, kar ne bi smelo biti in ni častno, kajti če imajo odrejen svoj zakoniti položaj in razmerje naši pomočniki in vajenci, zato upravičeno zahtevamo tudi obrtniki, da se tozadevno razmerje med enakimi po obrtnem zakonu tudi v vprašanju prevzema javnih del vseh strok uredi na pravičen način.

KMETSKA POSOJILNICA

Ljubljanske okolice, reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani, Tyrševa cesta 18.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive, obrestuje po 4%

vloge proti odpovedi obrestuje po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost.

Otvorja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle.

Politično-stanovsko delovanje obrnitiških organizacij

Pojmi glede politično stanovskega oz. stanovsko političnega delovanja prostovoljnih obrtniških organizacij so razčiščeni v prilog obrtništva tako, da je naravnost dolžnost obrtniških organizacij zanimali se za vse pojave pri katerih je obrtništvo tangirano, pa tudi za dosego zastopstev v vseh institucijah, narodnemu predstavništvu, občinah in drugje.

Pogrešno je bilo smatranje in naziranje, da bi se obrtniške organizacije, katerim je dan zelo širok delokrog ne smeje za koristi svojih pripadnikov baviti s politiko, pa naj si to delo obstoji, da deluje v tem pogledu posamezen član ali funkcionar ali pa celo organizacija sama kot tiska, ki izraža voljo članstva za tem preko svojih pristojnih forumov. Najvišji pravni forum, Državni svet kraljevine Jugoslavije je tozadevno v konkretnem primeru prav potrdil, da je celo dolžnost politično delovati obrtniškim organizacijam, ki streme za tem, da se obrtništvu zagura zastopstvo v vseh forumih, ker to vsakemu državljanu pripada, za stan pa še posebej. Pri takem delovanju se ne sme niti posameznika, niti organizacije omejevati pri osnovni pravici, ki jih predvidevajo zakoni naše države, saj je po določbah teh topogledno delovanje vsoobsegno in ga ne sme nikdo okrnjevati. Torej obrtniške prostovoljne organizacije in njihovi pripadniki imajo pravico voditi politiko, ker se ne smatra obrtniške stanovske politike za politiko strank.

V bližnji preteklosti smo morali žal ugotoviti, da se je tretiralo delovanje obrtniških prostovoljnih organizacij v pravcu zakonito odobrenih pravil, posebno pa še, če so obrtniki delovali za svoje zastopstvo, kot politično in so oblasti iz tega izvajale konsekvence, češ, da je tako delovanje politično, po zakonu prepovedano in nedovoljeno, katero naziranje pa ni bilo pravilno. Prav oviranje obrtništvu pri njegovih osnovnih pravicah na opisani način razumljivo ni doseglo uspehov in uspehi organizacij, bi sicer ne izostali. Skozi in skozi se je tozadevno pogrešno obravnavalo obrtništvu in zapostavljalo istega pri njegovih pravicah, češ, da nima pravice in se je tako omejevala njegova svoboda, koristi so želi drugi stanovi, zastopali so obrtništvu drugi, ki so razumljivo odlašali tudi koristi, pri tem pa je obrtništvu nazadovalo.

Izkušnje in praksa je pokazala, da je treba kreniti na druga pota. Zapostavljanja obrtništvu ne sme biti več. Z ustavo določenih pravic in svobode smo deležni vse državljanji enako in vse organizacije v okviru zakonov morajo biti spoštovane, njihovo delo pa dokler se kreta v mejah zakonitosti tudi pravno zajamčeno. Obrtnik kot gospodarski človek je že ustvarjen glede na njegov položaj, ki ga zavzema v družbi, da se za vse zanima in tudi naravnost poklican je, kot pripadnik produktivnega stanu, ki je temelj države, da sodeluje v vseh javnih institucijah, vse od občin, drugih samouprav, banski upravi pa vse do sodelovanja in zastopanja stanu v parlamentu, senatu in vladi. To pogledno imamo mnogo primerov v drugih državah saj niso redki primeri močnih zastopstev obrtništvu v senatih, parlamentih ali sicer korporacijah, številni pa so tudi primeri, da obrtnik zavzema odlično mesto

pri vodstvu države, kot minister. Če so bila zadnja leta zastopstva v javnih institucijah več ali manj domena političnih strank oz. režimov, moramo obrtniki tembolj stremeti kot pripadniki stanu, ne glede na drugačna naziranja posameznikov, da se bo volja obrtnika v bodoče upoštevala, številu pripadnikov primerno, saj je končno tudi interes države same, da pride izraz in volja vseh plasti naroda in stanov

Ljubljanski velesejem

1. — 12. septembra 1938.

Veliko nagradno žrebanje.

Brezplačno za obiskovalce velesejma iz tuzemstva. **Krasna darila.** (Izvezeti so imetniki permanentnih legitimacij za Ljubljano). **Motorno kolo** „Bob Phaenomen“ (Vok, Ljubljana). **Radio aparat 4 + 1 cevni** „Super Ingelen“ (Tehnik Banjal, Ljubljana). **Sivalni stroj** (moderen, pogreznjiv; Vok, Ljubljana). **30 prvovrstnih damskih in moških koles:** „Tribuna“ — F. Batjel — „Condor“, S. Rebolj in drug — „Resta“, Splošna trgovska družba — „Turnir“ in „Elite“, H. Suttner — „Axo“, Ing. Vok. — „Panax“. Darila so razstavljena na velesejmu. Odrzaj kupon od vstopnice, napiši nanj svoje ime in vrzi v zapečateno žaro, ki stoji ob glavnem vhodu. Dan obiska poljuben med 1. in 12. septembrom. Komisijko žrebanje bo 12. septembra ob 5. uri popoldne na velesejmu.

na najvišjih mestih do veljave. Samo na tak način se more tudi pričakovati uspehov v dobro vsega naroda in pravično razdelitev dobrin.

Po napovedih odličnih in odgovornih političnih faktorjev ni več daleč čas, ko bo imel narod zopet pravico izpregovoriti potom volitev v narodno skupščino in tedaj bo imel priliko tudi obrtnik jasno izraziti svoje mnenje po zastopstvu. Naša dolžnost, kot vedno bo tudi ob tej priliki, kar že danes naglašamo jasno poudariti zahtevo po našem upoštevanju in pritegnitvi k sodelovanju, kar bo zopet le pozitivno. Ob tej priliki bo dana našim organizacijam možnost svobodne uveljavitve zahtev, ki jih izraža obrtništvu ter ponovno postaviti zahtevo po zadostnem in vsem zahtevam odgovarjajočem zastop-

stvu. Znano nam je, da se v naši ožji domovini neka privilegirana prostovoljna obrtniška organizacija že živo pripravlja za volitve in se torej ob vednosti odgovornih faktorjev vrše predpriprave, ki pa so v tem slučaju mišljene v okviru politične stranke. Mi odklanjamo, kot obrtniki tako postopanje, ker po tej poti ne bo prišlo iz žalostnih izkušenj preteklosti do uspešnih zastopstev in že vnaprej dvomimo v sposobnost narodnih-obrtniških zastopnikov, ki bi bili na ta način zastopniki obrtništvu. O sestankih, zborih itd. že razpravljajo, štejejo glasove, odrejane imajo že celo kandidate in število istih, ki jih predvidevajo pri nas. Po cestah in v javnih lokalih govore funkcionarji o tem, tako, da imamo občutek, kakor da bi se vprašanje obrtniškega zastopstva reševalo za bodočo narodno skupščino za področje Slovenije pri zeleni mizi, takozvanih privilegiranih slovenskih obrtnikov.

Vprašanje je pri takem postopanju, če je to obrtniško stanovska ali le strankarsko stanovska politika. Nam je jasno, da vodijo strankarsko politiko stranke, kar je v prednjem slučaju tudi za obrtniško stanovsko politiko, kar je razlika v tem, da odločajo pri zadnjih obrtniki sami, pri prvih pa drugi momenti in ne obrtniki. Nimamo nikakega namena, koga denuncirati, čeprav se strankarsko politično udejstvuje v imenu stanu, toda kažemo že sedaj na škodljive posledice, ki jih more tako škodljivo delovanje ponovno imeti za obrtništvu.

Politično stanovsko delovanje obrtniških organizacij je torej dolžnost, zato spada reševanje vprašanja zastopstev v prvi vrsti pred take forume, ki morejo edini izkristalizirano sklepati, pa tudi določiti za zastopanje preizkušene obrtniške delavce. Mi rabimo in želja nas vseh mora biti, da bomo v bodoči narodni skupščini številno in visoko kvalitativno zastopani, ker čakajo naše zastopnike mnogi važni problemi za rešitev. Naše udejstvovanje v politično stanovskem pogledu je zakonito z ustavo zajamčeno, tega se moramo poslužiti, vse škodljive in nenaravne pojave strankarske politike pa izločiti, ker čas razdvajanja mora prenehati, potrebne so vse konstruktivne sile, da si obrtniki osiguramo svoj položaj.

Razstava Tehnične srednje šole v Ljubljani

Ob zaključku šolskega leta je kot uvod v proslavo 50-letnice obstoja državne Tehniške srednje šole v Ljubljani priredilo vodstvo TSS pod pokroviteljstvom ministra za trgovino in industrijo dr. M. Vrbaniča v drugi polovici junija razstavo šolskih izdelkov učencev vseh oddelkov.

Razstavljali so vsi oddelki, ki spadajo pod sestav TSS. Skozi oddelke v I. nadstropju od izdelkov učencev mizarske mojstrske delovodske šole, strgarske delovodske šole, keramiške šole, gradbene delovodske šole in vseh letnikov arhitektonsko-stavbnega oddelka TSS je pot vodila skozi sobe v pritličje k razstavljenim predmetom, risbam itd. učencev strojnega oddelka TSS,

elektrotehniškega oddelka TSS, strojnega in elektrotehniškega oddelka mojstrskih delovodskih šol k zaključku razstavljenih predmetov ženske obrtne šole. Pozabiti ne smemo tudi oddelka gra-verjev in banovinske šole za glazbila.

Razstavo so skrbno pripravljali, kar so pokazali tudi razstavljeni predmeti tako izdelki, kakor risbe. Prvič je prav za prav TSS priredila razstavo v večjem slogu, kar je prav, saj se more le na ta način občinstvo seznaniti najzgovorneje s strokovno šolo. Mizarski in strgarski mojstrski delovodski oddelki je razstavljali lepe risbe, kakor tudi gotova in napol dovršena dela. V oddelku banovinske šole za glazbila so razstavljali učenci razna glazbila, kakor citre, vijoline, harfe itd. ter nazorno prikazali izdelavo glasil oz. lesa, kalupov do končne dovršitve. V oddelku za gra-verstvo smo poleg lepih risb videli tudi mnogo izdelkov, znakov in raznih krasnih izdelkov, spadajočih v to stroko. V keramiškem oddelku smo videli najrazličnejše izdelke dovršeno izvedene od lahkih pa do najtežjih predmetov. Učenci arhitektonsko gradbenega oddelka in učenci gradbene delovodske šole so razstavljali slike in risbe, tako prostoročne, razne plastične, konstrukcijske, razne načrte iz stavbarstva, vodogradnje, nasipe itd., kar vse zaključeno v celoto je nudilo obiskovalcu mnogo zanimivosti.

V oddelkih strojnega in elektrotehniškega oddelka TSS smo videli razne risbe teh strok, poleg nazornih predmetov, izvršenih v delavnicah, kakor stružnic, primežov, najraznovrstnejšega orodja itd. Učenci elektrotehniškega oddelka pa so razstavljali poleg risb tudi po programih nivoja cele elabore, izvedbe elektrotehniških del, poleg oddajne radio-postaje, ki pa še ni povsem gotova. Učenci elektroinstalaterskega oddelka

Previden gospodar ne računa s srečo temveč z nesrečo in se proti njej dobro zavaruje.

Za vse vrste zavarovanja se Vam priporoča

SLAVIJA

jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gospeska ul. 12. Tel. 21-76, 22-76

Podružnice v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Novem Sadu, Osijeku, Ekspoziture v Mariboru, v Celju in Splitu. — Zastopstva v vseh večjih krajih, ki so vsakomur na razpolago za brezplačna pojasnila.

TSS so razstavljali nazorno nekaj praktičnih predmetov, izdelanih v delavnici ter razne risbe. Oddelek ženske obrtnice šole pa je razstavljala izdelke, ki si jih priučila ženska mladina, predvsem izdelke iz vezanja, šivanja in najraznovrstnejše perilo. S tem bi bil opis razstave TSS na kratko zaključen, ker bi podrobno opisa zahtevala, da bi se bavili široko o vsem, kar je bilo razstavljenega.

Priznati moramo, da so mnogi obiskovalci, ki so bili zelo številni, da je bila včasih kar gneča, vprav bili presenečeni nad razstavljenimi predmeti in skoro niso mogli verjeti, kaj vse nudi strokovna izobrazba, ki jo mora pridobiti učenec-učenka v zavodu Tehniške srednje šole v Ljubljani. Priznati moramo, da se je učiteljski zbor zelo potrudil, čim izčrpnije podati sliko o uspehih, ki jih doseže v strokovnem pogledu učenec na tem zavodu.

O sami organizaciji razstave pa bi si želeli v bodoče strokovnega vodiča, ki naj bi ga vodstvo šole izdalo s primernim opisom razstavljenih predmetov, posebno pa še z opisom študija na posameznem oddelku, kar vse more le uspešno služiti za zavod, pa tudi za absolvente, na obiskovalce pa napravi drug občutek, kakor sicer. Pravtako bi napisali za oddelke oziroma po razvrstitvi bili lahko lepši in primernejši razstavi pa tudi razstavljenim predmetom, tako pa je imel marsikak obiskovalec neprijeten občutek enoličnosti, baš radi prednjega. Končno smo pogrešali pri razstavi, ko se že razkazuje možnosti učenec, kasnejših absolventov, potrebnega močnega poudarka o pravicah absolventov z ozirom na njihovo predizobrazbo ter položaje, ki jih zavzamejo po službah po absolviranju. Prav razstava je bila primerna prilika, da bi se na tej številnem občinstvu, posetnikom iste, pa tudi odličnikom ob otvoritvi lahko zgovorneje in močnejše poudarilo pomen te šole oziroma vseh oddelkov radi vpoštevanja v javnosti, posebej pa še v javnih službah, kjer se vse premalo ceni in vpoštevajo absolvente strokovnih šol.

Želimo, da bi bilo v drugem polstoletju delo TSS še uspešnejše za naš bodoči strokovni naraščaj, ki se mu mora po strokovni izobrazbi nuditi vse možnosti, da se uveljavi v stroki, za kar je potrebno brezpozojno zagotoviti položaje, določiti pripadajoče pravice, ki si jih mora tudi dosledno izvajati v interesu strokovnega šolstva in domače strokovno-tehniške sposobnosti.

Zveza sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev za Dravsko ban. ustanovljena

Že dalj časa so se obrtniki sobo-črkoslikarskih, pleskarskih in ličarskih strok pripravljali na enoten nastop v skupnih pogledih, kar se nanaša na stroko za območje Dravske banovine. Potrebe so pokazale, da morejo obrtniki teh strok, čeprav so včlanjeni v raznih skupnih združenjih in le deloma v strokovnih združenjih imeti enotne poglede in začrtane enake smernice pri izvajanju dela, posebej pa še v organizatoričnem pogledu, ki je važen moment za stroko na območju Dravske banovine.

Pred letom dni se je položilo novi Zvezi temelje s tem, ko so se pokazale potrebe za izdajo enotnega skupnega normalnega cenika ter splošnih meritvenih in obračunskih predlogov. V to svrhu se je vršil meseca decembra leta 1937, v Celju sestanek na katerem se je pripravil osnutek cenika in splošnih pogojev. Razpravljalo pa se je tudi o ostalih perečih stanovskih težnjah, med drugim tudi o izvrševanju obrtniških del po državnih zavodih in samoupravnih delavnicah, kakor tudi glede šušmarstva. Že v Celju je bila izvoljena iz stroke eksekutiva, ki so jo sestavljali delegati iz raznih krajev Dravske banovine, sedaj pa je bil določen v Ljubljani. Kasneje so se vršili še sestanki in se je na enemu izmed teh sklenilo zaradi potrebe enotnega nastopanja ustanoviti enotno prostovoljno Zvezo. Kot pripravljali odbor pa je bila pooblaščenca pripraviti vse potrebno preje omenjena eksekutiva.

Po vložitvi pravil in spolnitvi vseh potrebnih formalnosti so bila pravila začeta julija t. l. potrjena in se je vršil nato v nedeljo dne 14. avgusta t. l. v Celju ustanovni občni zbor Zveze, katere naloge so združevati obrtnike naslovnih strok, kot poedince v prostovoljni organizaciji, spoštovati in pospeševati stanovsko čast, zastopati interese članstva itd. itd.

Ustanovni občni zbor se je vršil v Celjskem narodnem domu, katerega se je udeležilo 18 delegatov in je bilo skupno zastopanih 55 obrtnikov te stroke. Prisostvoval je temu zboru tudi zastopnik policije in zastopnik dnevnika „Slovenec“. Predsednik pripravljalnega odbora gosp. Bricelj Ivan iz Ljubljane je pozdravil vse navzoče ter predlagal nato g. Holobar Stojana iz Celja, za predsednika tega sestanka. Podali so nato poročila vsi funkcionarji pripravljalnega odbora, nakar so se vršile volitve, pri katerih je bil izvoljen za predsednika g. Bricelj Ivan

iz Ljubljane, za podpredsednika pa: I. Marn Josip iz Ljubljane, II. Senekovič Jakob iz Maribora in III. Holobar Stojan iz Celja, v odbor pa še 8 odbornikov, prav toliko namestnikov v nadzorni odbor pa 3 člani in 3 namestniki. V upravnem odboru oziroma v nadzorstvu so zastopani obrtniki vseh strok te obrtniške panoge, prav tako pa so tudi zastopani vsi srezi. Sledile so še razne interne zadeve ter je bilo predlaganih več nasvetov za uspešno delo, sprejeta pristopnina, določena članarina in drugo, nakar je bil občni zbor zaključen.

Razmere, kakor se kaže same silijo obrtnike ene stroke, kakor druge že danes, da se v širšem območju navežejo kontakti za uspešno delo, kar tudi gotovo predstavlja in ima namen ta Zveza, kateri želimo veliko uspehov, na vse obrtnike te stroke pa apeliramo, da se v lastnem interesu svoje vrhovne strokovne organizacije oklenejo, ker bo vsak dobrodošel, saj se more potem prostovoljne organizacije večkrat tudi več storiti, kakor morejo storiti samo združenja ali odseki združenj, ki so omejeni v svojem delokrogu.

Elektrotehnični koledar s tabelarnim priročnikom

Združenje elektrotehniških obrti za Dravsko banovino v Ljubljani je znano po svojem neumornem delovanju v korist članstva, posebej pa se združenje predstavlja javnosti s specijelno revijo te stroke „Elektrotehniški Vestnik“, ki izhaja že redno mesečno od l. 1931. ter je tozadevno edinstvena strokovna literatura pri nas. Kakor se nudi izobrazba širšim plastem potom Vestnika, tako prejemajo tudi vajenci elektrotehniške stroke specijelno izobrazbo v posebnih enomesečnih tečajih, ki so celodnevni. Dalj časa pa se že kaže potreba po praktičnem priročniku elektrotehniške stroke, katerega se je sedaj združenje odločilo izdati v zvezi s koledarjem, ki bo izšel proti koncu leta za Novo leto 1939. Koledar bo obsegal vsesplošne pomembne stvari, ki bodo zanimale vsakogar, kot poseben vložek pa bo vložen h koledariju tabelarni priročnik elektrotehniške stroke, ki bo vseboval zanimivosti in vse podatke ter tabele, ki so nujno potrebne vsakomur, ki ima opravka z elektrotehniško stroko, pa tudi drugim iz gradbenih in strojnih strok.

Ker je cena zelo nizka, saj bo stal ta koledar s tabelarnim priročnikom vred pri prednaročilu komaj din 20.—, priporočamo obrtništvu naj si posameznik to takoj zagigura, ker je število naklade omejeno z ozirom na visoke nabavne stroške in že sedaj lahko rečemo, da je znesek vprav

minimalen napram vsebini, ki jo bo koledar s tabelarnim priročnikom vred vseboval. Naša obrtniška dolžnost nam veva akcij, agilnega elektrotehničnega združenja vsestransko podpreti, saj danes mora že vsak obrtnik več ali manj vedeti, kako ravnati z električnim tokom, in vse to bo pregledno in lepo zbrano v tem koledariju. Naročila sprejema Združenje elektrotehničnih obrti za dravsko banovino v Ljubljani, Gledališka ulica 7/II, kamor se je tozadevno tudi obrniti, kar toplo priporočamo.

Jesenski velesejem v Ljubljani bomo imeli letos od 1. do 12. septembra. Prireditelj bo obsegala celo vrsto kulturnih in gospodarskih razstav, ki bodo zavzemale okrog 40.000 m² prostora. Največja izmed teh razstav bo mednarodna razstava fotografije in filma. Človek išče lepoto povsod: na nebu, gorah — pa še bližje — na rožah, sadju, vejicah; potem: zgradbah, ulicah in še sto in sto drugih rečeh. Najbolj zagonetna mu je lepota na živih bitjih, že zaradi življenja samega. Vse umetnosti vseh časov, ki jo opevajo odkrivajo in razodevajo, ali nikoli je ne bodo dovolj opele, ne popolnoma odkrile, ne razodele. Človek je skrivnost sam sebi, je le senca svoje duše. Zato je razumljivo, da ljudje zavestno ali podzavestno radi gledajo slike, pa kakršnekoli že. Fotografiji je dano nežno gledanje in nežno objavljajanje. Zato bo Fotografiska razstava gotovo vedno polna obiskovalcev. Fotografijo bo izpopolnjeval še film. Fotografiji sami in amaterji bodo samo pridobili, če si bodo to razstavo ogledali. Klub neodvisnih likovnih umetnikov bo podal umetnostno razstavo. Zveza gospodinj v Ljubljani pripravlja razstavo „Naši gostje“, v kateri bo prikazala našo ženo v službi tujskega prometa in kot središče in žarišče domače gostoljubnosti. Pri vsem tem pa seveda ne bo manjkalo razstav raznih industrijskih in obrtniških proizvodov, med njimi tudi slavno znana razstava poljšiva. Nadalje bo razstava aeroplavov, vzoren saden vrt. Dne 1. in 2. septembra razstava plemenskih psov. Posebno velika bo razstava poljedelskih strojev, avtomobilov, motornih koles, radio-aparatov in pa razstava živilske industrije ki bo nudila na pokušnjo dovolj najizbranejših stvari. Harmonika je postala naš splošen naroden instrument saj imamo že močne zборе mladinskih harmonikarjev, medtem ko je bila harmonika preje dosegljiva navadno šele odraslim fantom. Jugoslovanski harmonikarji se bodo udarili za jugoslov. prvenstvo v nedeljo dne 11. septembra. Na vinskem oddelku velesejma bo pripravljeno lepo zabavišče. Tamkaj

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije a. d.

Podružnica Ljubljana

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd

Delniška glavnica Din 75.000.000

Udeležba države Din 30.000.000

Glavna podružnica

ZAGREB

Podružnica Sarajevo

Podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Privilegirane Agrarne banke.

Sprejema od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune, ki so vsak čas izplačljive.

Upravlja imovino in fondе obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle

Brzojavni naslov: „Zanatska“ Ljubljana

Telefon štev. 20-30

Račun Poštne hran. štev. 14003

DJO - Dom jugoslovanskih obrtnikov priredi v nedeljo dne 18. septembra t. l. celodnevni avtobusni izlet v dom na Govejek. Potrebne informacije in prijave sprejema pisarna, Ljubljana, Rimska cesta 19., vsak dan. Vabljeni članstvo zadruga, ostali obrtniki in vpeljani gostje.

Naročniki! Naprošamo Vas, da upoštevate plačilo naročnine, ker je minulo že pol leta, da isto poravnate po položnici št. 12.986. Vaše odlašanje z plačilom naročnine onemogoča redno izhajanje, čemer ni kriva uprava, vsled česar naprošamo za takojšnje nakazilo. Upamo, da bo vsak to opozorilo upošteval.

IZ UPRAVE IN UREDNIŠTVA.

Sporočamo, da vsled tehniških zaprek naš list ni mogel iziti pravočasno, kar blagovolite upoštevati. Mnoge aktualne stvari smo opustili, ker je material medtem že zastarel.

Posečajte Dom jugoslovanskih obrtnikov na Govejku!

bodo koncerti, ples, variete s prvovrstnimi atrakcijami in najrazličnejša ljudska zabavišča. Na železnicah ima vsak obiskovalec polovično vozino. Na odhodni postaji naj poleg cele vozne karte do Ljubljane kupi še železniško izkaznico za din 2.— Na velesojmu bo dobil velesojmsko legitimacijo in potrdilo o obisku, nakar bo imel brezplačen povratek. Potovanje v Ljubljano je dovoljeno od 27. avgusta do 12. septembra, povratek pa od 1. do 17. septembra.

Vajenci na počitnicah. Meseca julija je odšla prva skupina vajencev in druga začetkom avgusta na odmor oziroma počitnice za 14 dni, kar je menda organiziral Okrožni urad za zavarovanje delavcev na pobudo zdravnika dr. Trtnika v Ljubljani. Obrtniki nimamo ničesar proti temu, če grejo vajenci na počitnice oziroma na odmor, če je to z našim soglasjem in če smo predhodno o tem informirani, kar pa sedaj v večini slučajev ni bil primer.

Številni vajenci oskrbovanci Vajeniškega doma v Kersnikovi ulici so se javili mojstrom popolnoma zdravi, kar se je naknadno ugotovilo, češ, da enega boli zob, drugega kaj drugega, zadnji moment dopoldne naj se jim izstavi nakaznica za OUZD, na kar so že popoldne prinesli sporočila, da morajo drugi dan oditi v kolonijo. Tak način pošiljanja vajencev v kolonijo mojstri ne odobravajo, ker se mora to vršiti z našo vednostjo. K temu še pripominjamo, da so bili nekateri vajenci po prihodu nazaj resnično bolani, kakor so poročali v Vajeniškem domu, ker jih ni bilo še po 14 dneh na delo. Naj bodo te vrstice vzete dobrohotno, kot opozorilo, da morajo biti mojstri o tem pravočasno obveščeni, ne pa, da se vajenci zdravi zatekajo po bolniški list, odidejo v kolonijo vrnejo pa se bolani.

Zapadlost plačilnih nalogov. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja p. n. delodajalce da v zakonitem roku poravnajo plačilne naloge, ki so jim bili te dni dostavljeni. Urad mora brezpogojno varovati svojo likvidnost; poceniti pa mora tudi poslovanje, zato opominov in izvlečkov ne bo več pošiljal. Ugovori proti predpisu ne odlagajo dolžnosti plačila. Čim plačilni nalog ni poravnani v zakonitem roku, uvede urad prisilno izterjavo.

Razno

Za pravično razmejitev elektrotehniških obrti.

Glede novelizacije zakona o obrtih v pogledu elektrotehniških obrti se je vršila v petek dne 6. maja t. l. v Zbornici za TOI v Ljubljani anketa v poštevh prihajajočih Združenj elektrotehniških obrti iz Ljubljane, Zagreba in Beograda, ki se je vršila pod predsedstvom predsednika obrtnega odseka g. Ogrina in strokovnega referenta g. dr. Pretnarja. Udeleženci so v parnem razpravljanju točno opredelili svoje stališče glede potrebe elektrotehničnih obrtnikov, ki naj vsebuje novelirani obrtni zakon, predvsem pa se točno precizirajo razmerja elektrotehničnih obrti med seboj, da ne bi bil prikrajšan obrtnik na korist predvsem pooblaščenih inženjerjev. Dolžnost merodajnih krogov je, soglasnost v vseh točkah, kar je bilo izraženo na tej anketi, upoštevati pravilni razvoj elektrotehnične obrti in priznanje mesta tej stroki, kakor ji gre.

Obrtniška razstava v Beogradu, ki se vrši v času od 8. do 25. oktobra, t. l. bo pestra glede na razstavljene predmete in poednosti, ki bodo s tem v zvezi. V okviru razstave bo tudi prirejena državna modna revija, ki jo pripravlja Državna zveza krojačev in krojačic v Beogradu, v zvezi z drugimi vpoštevh prihajajočimi činitelji. Po programu se bo revija vršila v času od 15. do 16. oktobra ter bo sestavni del manifestacije obrtniškega izvedene v okviru razstave. Poleg izdelkov krojačev in krojačic bodo razstavljene zastopane druge obrtniške panoge pri modni reviji.

Lep vzgled obrtniške zavednosti. Pred nekaj dnevi je prejel gradbeni odbor „Matice hrvatskih obrtnika“ v Zagrebu doprinos Din 10.000.—, ki jih je daroval za zgradbo mali bivši mizarski

KVALITATIVNO IN CENENO BLAGO JE PREDPOGOJ ZA USPEŠNO DELO vse to dosežete, ako nabavite potrebno železnino

vodovodne cevi, kopalne banje, peči, umivalnike, ploščice za oblaganje sten, kameninaste cevi, betonsko-palično železo, trstje za stropce, cement, okovje za stavbe-pohišstvo (najmodernejši vzorci) orodje za vse panoge, tehnične predmete, kovine za ležaje, cin, svinec, bron itd.

„UKOD“ vezane plošče, iz tovarniške zaloge!

pri znani trvdki

JOS. ZALTA & CO, Ljubljana, Tyrševa 9.

poles „FIGOVCA“

Postrežba točna! Izbera bogata!

Najnižje cene!

VAŽNO: Obrtniki imajo poleg dnevnih cen znaten izvanredni popust!

obrtnik s sporočilom, da se njegovega imena ne objavi dokler je živ. Vsekakor primer, ki se ga redko najde, toda če upoštevamo visoko zavest hrvatskega obrtništva do svojih organizacij, je ta mali obrtnik lahko vsemu obrtništvu za vzgled.

Obrtna razstava oblačilne stroke na Jesenicah se je vršila v času od 7. do 10. avgusta ter je bila glede na velik poset podaljšana preko omenjenega prvotno določenega časa še za par dni. Okrog 100 mojstrov in mojstric ter veliko število vajencev je nudilo obiskovalcem v prostorih osnovne šole na Jesenicah izdelke na vpogled. Pripomniti moramo, da je bil poset številan iz bližnjih in oddaljenih krajev. Vsekakor so se obrtniki in obrtnice skupnega združenja krojačev in krojačic za srez Radovljica na Jesenicah s to razstavo predstavili z izdelki kupujočemu občinstvu, kar je prav, da odjemalci vedo razlikovati delo strojev in rok ter umetnost. Združenje je to razstavo priredilo ob priliki 15-letnice obstoja, kar je bilo še posebej proslavljeno v nedeljo dne 7. avgusta in so temu prisostvovali številni člani združenja, kakor tudi razni predstavniki in zastopniki.

Hrvatsko pevsko obrtniško društvo „Jug“ slavi 20-letnico. Znano obrtnišvo pevsko društvo „Jug“ v Zagrebu slavi 20-letnico svojega obstoja ter se bo vršil v to svrhu 1. septembra jubilejni koncert. Ob tej priliki bo „Jug“ razvil tudi svoj prapor. Mnogim čestitkam z željo na še mnoge nove uspehe društva se pridružujemo tudi mi, saj nam bo vedno v prijetnem spominu poset bratskega pevskega društva „Jug“ iz Zagreba ob priliki velikega obrtniškega zbora, ki se je vršil leta 1932. v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani ob kateri priliki, je pesem hrvatskih obrtnikov članov „Juga“ visoko dvignila skupno manifestacijo obrtniškega cele države. Predsedniku tov. Sedmaku in vsemu zboru še enkrat najlepše čestitke.

Skozi rešeto

Rasizem med slovenskimi obrtniki. Oni dan sta zaprosila dva obrtnika za isti lokal v hiši meščanske imovine v Ljubljani. Oba sta iste stroke. Toda zanimivo je za današnje razmere, kako daleč smo prišli, saj sta oba hotela prepričati Mestne očete, da je eden večji pristaš JRZ, kakor drugi in to ne od danes — že doli časa —

Za nakup vsakovrstne železnine, strojev, orodja za vsako obrt, kakor tudi vsega za stavbe potrebne materiala: betonskega železa, železnih nosilk, cementa, strešne lepenke, vodovodnih cevi in armatur, štukaturja, železnih peči in štedilnikov s potrebnim priborom za kopalnice in stranišča kot: čučavce za industrijska podjetja, odtočne cevi ter ostale zraven spadajoče armature se Vam priporoča prva domača trvdka:

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino, vsakovrstnimi stroji in orodjem v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 16, pri največji izbiri v prvovrstni kakovosti in najnižjih konkurenčnih cenah na veliko in drobno.

menda od rojstva. Razumljivo sta si konkurenta nabavila za večji uspeh najraznovrstnejše tehniške pripomočke, enemu pa je celo na misel prišlo, da se mora sklicevati na raso kakor to delajo v drugih državah kjer raso ne jemljejo kot znak političnega pripadnika, ampak čisto nekaj drugega. Naš dični rasovec ali rasist pa je šel dalje in je mestne očete uverjal in zagotavljal, da je 100% „rasni klerikalec“, kar bo menda držalo, samo, da dobi pravoverni lokal. — Zalošten pojav med obrtništvom, kamor so nekatere pripele najnovejše prostovoljne obrtniške organizacije.

Tabor obrtnikov skozi drobnogled. 21. avgusta so se zbrali mnogoštevilni (ca 70) obrtniki slovenske rase, mnogi prekaljeni že v vseh rasah na svoj tabor v St. Vidu nad Ljubljano, kjer bi moralo biti po napovedovanju sodeč najmanj 100 krat toliko udeležencev, kakor jih je bilo. Šlo je vse po redu in programu, reda ni bilo treba mnogo delati za impozantno število. Vsekakor pa so se gromovniki izgovorili. Na dolgo in široko pa je še posebej hvalil sistem Skupne zbornice g. Jelačin, tako, da so imeli redki udeleženci priliko občudovanja debate na zboru oziroma na tabornu. Še dalje pa je šel predsednik, ki je hotel proglasiti nepomembno svojo organizacijo za predstavnico prostovoljno organiziranega slovenskega obrtniškega po vzorcu obrtniškega drugih pokrajin. Ta organizacija ne more biti nikdar in ne bo nikoli, ker je točno politično opredeljena in tudi dela po političnih navodilih, medtem ko so organizacije, kakor jih je navajal v drugih krajih, neodvisne od političnih vplivov in njih vodstva sestavljajo obrtniki najraznovrstnejših svetovnih nazorov, toda odlični in spoštovani vodje obrtniškega, katerih je žal v tej zvezi od slovenskega obrtniškega malo, kar je vsem javno znano, zaradi česar ni doseglo onega brez zunanjih vplivov sklicanega občnega zbora DJO v Celju l. 1935. — Mnogi obrtniki bi želeli govoriti, pa jim niso dali besede, čeprav so bili pravoverni delegati. — Najmočnejša edinica v tej zvezi je Društvo rokodelskih mojstrov v Ljubljani, ki se je ne vemo iz kakšnih vzrokov pridružilo tej zvezi in si s tem samo postavilo mesto svoje opredelitve, tako, da ne more biti dvoma da je vključeno v pokret režima in politike. — Ugotovitve so večkrat komu neljube!

Dobave in licitacije

Dne 12. in 13. septembra se vrši pri Upravi policije v Ljubljani ustna licitacija za dobavo uniform za drž. policijsko stražo uprave policije v Ljubljani.

Štab rukovaoča radova v Ljubljani sprejema do dne 7. septembra ponudbe za oddajo raznih zidarskih, parketarskih, mizarskih, steklarskih, slikarskih ter ključavničarskih del.

Naročajte in redno plačujte „Obrtnika“

Tiskali J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in trvdkam